

Αλέξανδρος ΑΥΛΩΝΙΤΗΣ,
Πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής
Ομάδας Φιλίας Ελλάδας - Αζερμπαϊτζάν

«ΕΛΛΑΔΑ - ΑΖΕΡΜΠΑΪΤΖΑΝ: 30 ΧΡΟΝΙΑ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ»

Φέτος συμπληρώνονται 30 χρόνια από τη σύναψη διπλωματικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και Αζερμπαϊτζάν. Οι δύο χώρες αποτελούν φίλες, γείτονες και εταίρους πολυεπίπεδων συνεργασιών.

Ιστορικά, η οικεία για την Ελλάδα και τους εκεί πληθυσμούς της, περιοχή του Καυκάσου, ανάμεσα δηλαδή στη σύγχρονη Ρωσία, την Τουρκία και το Ιράν, διακρίνονταν από σημαίνουσα στρατηγική αξία.

Η γεωγραφική της θέση, την καθιστούσε πάντα σύνορο της Ανατολής με τη Δύση, ενώ τα ενεργειακά της κοιτάσματα συνιστούν ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του υπεδάφους της.

Επιπλέον οι ισχυροί κατά καιρούς πολιτισμικοί δεσμοί της, που αναπτύχθηκαν με την Ευρώπη, έχουν συμβάλει στη θεώρηση της περιοχής ως ένα ιδιαίτερο τμήμα της.

Οι σχέσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης με το Αζερμπαϊτζάν χρονολογούνται από το 1991 και βασίζονται στη Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας Ε.Ε. - Αζερμπαϊτζάν (1999), η οποία προέβλεπε ευρεία συνεργασία στους τομείς του πολιτικού διαλόγου, του εμπορίου, των επενδύσεων, της νομοθεσίας και του πολιτισμού.

Έκτοτε, η Ευρωπαϊκή Ένωση επέκτεινε σταδιακά το πεδίο συνεργασίας της με το Αζερμπαϊτζάν με τον Ει-

δικό Εκπρόσωπο για τον Νότιο Καύκασο (2003) και την Ευρωπαϊκή Πολιτική Γειτονίας (2004) καθώς και την πρωτοβουλία της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (2009).

Σήμερα λαμβάνουν χώρα διεργασίες για τη νέα συμφωνία που θα αντικαταστήσει τη Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης και Συνεργασίας και θα λαμβάνει υπόψη τους στόχους και τις ευκαιρίες τόσο για την ΕΕ, όσο και για το Αζερμπαϊτζάν.

Για τους Έλληνες, η πρώτη προσέγγιση στην περιοχή του Καυκάσου χρονολογείται περίπου στον 8ο αιώνα π.Χ., όταν Ίωνες Έλληνες ναυτικοί εγκαταστάθηκαν γύρω από τις νότιες ακτές της Μαύρης Θάλασσας.

Η ουσιαστική εξάπλωση του Ελληνισμού στο Νότιο Καύκασο χρονολογείται από την εποχή του Μεγάλου Αλεξάνδρου. Αργότερα, η διάδοση του Χριστιανισμού στην περιοχή, τον 4ο αιώνα μ.Χ. διευκόλυνε την περαιτέρω διεξόδου των Ελλήνων. Η δράση ποντιακών εθνοαπελευθερωτικών ομάδων, στις αρχές του προηγούμενου αιώνα πιστοποιεί τη διαχρονική συνδεσιμότητα και συνέχεια με την περιοχή.

Η κυριαρχία των επογόνων του Μεγάλου Αλεξάνδρου στην ευρύτερη περιοχή και οι αξίες του ελληνιστικού πολιτισμού έχουν επηρεάσει τον πολιτισμό του σημερινού Αζερμπαϊτζάν. Σήμερα βλέπουμε πολλές ομοιότητες στην κουλτούρα μας, που είναι μια ακόμη ευκαιρία να συνεργαστούμε σε αυτόν τον τομέα. Ένα παράγοντας εξαιρετικής σπουδαιότητας, που διαλανθάνει αρκετές φορές της προσοχής των μελετητών είναι η Ορθόδοξη Χριστιανική παράδοση που συνδέει την Αθήνα με το Μπακού.

Παρά το γεγονός ότι, τον 7ο αιώνα επικράτησε το Ισλάμ, ο Χριστιανισμός όμως εξακολούθησε να αναπτύσσεται, ενώ την περίοδο μεταξύ του 11ου και 14ου αιώνα χτίστηκε ο μεγαλύτερος αριθμός εκκλησιών και ναών. Οι πρόγονοι των σημερινών Αζέρων ήταν Χριστιανοί με τη δική τους ανεξάρτητη Ορθόδοξη Εκκλησία.

Τα παραπάνω δημιουργούν ένα ιστορικό, πολιτισμικό και πολιτικό πλαίσιο βάσης μεταξύ των δύο χωρών αλλά και Ανατολής και Δύσης που σήμερα, έχει τη δυνατότητα να καλλιεργηθεί ακόμα περισσότερο μέσω διακοινοβουλευτικών και διμερών πρωτοβουλιών.

Στον τομέα της Εκπαίδευσης της Ελληνικής γλώσσας και της συνεργασίας των Ανώτατων Εκπαιδευτικών

Ιδρυμάτων των δύο χωρών με ανταλλαγές μαθητών και φοιτητών, ήδη έχουν γίνει σημαντικά βήματα.

Η ενέργεια τείνει να γίνει παραδοσιακό πεδίο συνεργασίας, τη στιγμή που αποτελεί σημείο αναφοράς, ενώ ιδιαίτερα επωφελής για το μέλλον μπορεί να αναδειχθεί η συνδρομή της Ελλάδας στην ανάπτυξη των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας για την απεξάρτηση της παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας του Αζερμπαϊτζάν από το φυσικό αέριο και την εξαγωγή σε τρίτες χώρες. Έτσι, η επέκταση των σχέσεων και σε άλλες πτυχές της οικονομίας και του πολιτισμού λαμβάνει όλο και πιο ρεαλιστικά χαρακτηριστικά.

Ο Διαδριατικός αγωγός (TAP) μεταφοράς φυσικού αερίου μέσω της Ελλάδας από το Αζερμπαϊτζάν στην Ευρώπη αναβαθμίζει σε ρόλο διαμετακομιστή ενέργειας στην Ευρώπη τη χώρα μας, τοποθετώντας την στο επίκεντρο του παγκόσμιου ενεργειακού χάρτη. Παράλληλα, το ουσιαστικό όφελος για το Αζερμπαϊτζάν προσλαμβάνει ζωτική σημασία, στην προσπάθειά του να προσεγγίσει το ευρωπαϊκό κεκτημένο, εξέλιξη που υποστηρίζει η Ελλάδα ως μέλος της ΕΕ.

Γενικά, οι οικονομικές σχέσεις Ελλάδας και Αζερμπαϊτζάν και ειδικότερα, οι εξαγωγές και οι εισαγωγές σημει-

ώνουν βαθμιαία πρόοδο. Η ίδρυση του Ελληνο-Αζερικού Εμπορικού και Οικονομικού Επιμελητηρίου (2004) αποτελεί μια πιο συστηματική προσπάθεια ανάδειξης και άλλων τομέων επιχειρηματικής συνεργασίας, με στόχο την περαιτέρω εμπάθυνση της οικονομικής διασύνδεσης των δύο χωρών.

Μέσα σ' αυτά τα 30 χρόνια, μεταξύ Ελλάδας και Αζερμπαϊτζάν διαμορφώθηκε μια επιπλέον πλούσια ατζέντα, που περιλαμβάνει σημαντικά στοιχεία τα οποία μπορούν να εξελιχθούν σε ακόμα πιο εντατική συνεργασία στους τομείς του τουρισμού, του πολιτισμού, της υγείας, της ναυτιλίας και του αθλητισμού.

Η θέση μας είναι πως η ειλικρινής και συνεπής διακοινοβουλευτική συνεργασία, η οποία αποτελεί ένα σημαντικό δείκτη της ωριμότητας των διμερών σχέσεων, καθώς και της ανάπτυξης των άμεσων οριζόντιων σχέσεων μεταξύ δύο χωρών δύναται να προωθήσει κάθε ανάλογη προοπτική.

Ως προς τούτο, οι ελληνικές περιφέρειες παρουσιάζουν ιδιαίτερες δυνατότητες, καθώς κι ένα αυξανόμενο

ενδιαφέρον για την ανάπτυξη μιας ευρέος φάσματος συνεργασίας με το Αζερμπαϊτζάν.

Για το λόγο αυτό, στον τομέα της επενδυτικής δραστηριότητας κάθε επιπλέον προσπάθεια ενίσχυσης της διευθέτησης διαφόρων ζητημάτων, αλλά και της αμοιβαίας εμπιστοσύνης θα τείνει στη δόμηση μεγαλύτερων κοινά επικερδών ευκαιριών σε σοβαρά επενδυτικά έργα και επιχειρηματικές δράσεις.

Η Ελλάδα και το Αζερμπαϊτζάν έχουν δείξει πως μπορούν να βασίζονται σε σχέσεις αμοιβαίας κατανόησης και σεβασμού. Τα δύο κοινοβούλια μπορούν να αποτελέσουν τα θεμέλια μιας τέτοιας παραγωγικής σχέσης στο πλαίσιο της διακοινοβουλευτικής διπλωματίας. Εξ άλλου οι επανειλημμένες επαφές της Επιτροπής Φιλίας του Ελληνικού Κοινοβουλίου με την Πρεσβεία του Αζερμπαϊτζάν στην Αθήνα κινούνται σε αυτήν την κατεύθυνση και πρέπει να συνεχιστούν επίσης και με την Επιτροπή Φιλίας του Αζερμπαϊτζάν έτσι ώστε να λειτουργήσουν πολλαπλασιαστικά ωφέλιμα στηριζόμενες σε σχέσεις φιλίας και κυρίως αμοιβαίας εμπιστοσύνης. 🌟